

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБІП України

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
« Латинська мова »

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 035 «Філологія» (Спеціалізація 035.041
Германські мови та літератури (переклад включно), перша –
англійська)
Освітня програма «Англійська мова та друга іноземна»
Рік навчання 2024-2025, семестр 1
Форма здобуття вищої освіти денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Шинкарук Василь Дмитрович

vashyn@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=486>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

У наші дні латинська мова – це своєрідний будівельний матеріал, з якого творяться нові терміни. Адже жодна галузь науки не може обійтися без знання основ термінології, яка формується на базі латинської мови. Вивчення латини має вирішальну роль саме у професійній підготовці майбутніх фахівців, бо на ній ґрунтується значна частина професійно орієнтованих дисциплін. Латинська мова сьогодні залишається джерелом творення міжнародних номенклатур, наукової лексики. Численні латинські прислів'я, афоризми та терміни увійшли у вжиток в сучасних мовах у вигляді мовних калюк або прямих запозичень зі збереженням латинської мови.

Латинська мова полегшує розуміння коренів західного світу. Вона сприяє розвитку стратегій навчання та формуванню умінь аргументації.

Курс дисципліни призначений для ознайомлення студентів із основами латинської мови, набуття ними практичних умінь та навичок перекладу латинських текстів та використання латиномовної термінології у навчальній діяльності, а також підготовки до освоєння майбутніми перекладачами фахових термінів і фраз. У результаті вивчення латинської мови в університеті майбутні спеціалісти навчаються читати латинські тексти, вивчають основи граматичної будови латинської мови, оволодівають навичками перекладу латинських текстів, ознайомлюються зі шляхами і способами запозичень з латинської мови.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що

передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

спеціальні (фахові) компетентності (СК): ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1. Фонетика. Морфологія				
Тема 1. <i>Systema phoneticum Linguae Latinae: Фонетична система латинської мови.</i>	3/5	Знати основні фонетичні особливості латинської мови, грамотно читати, правильно ставити наголоси	Усне опитування. Читання слів Виконання практичних і самостійних робіт (у т.ч. на elearn)	25
Тема 2. <i>Systema morphologicum Linguae Latinae. Verbum. Загальні відомості про частини мови.</i>	3/5	Знати та розуміти, у чому полягає сутність морфологічної системи. Уміти розрізняти дієслова, їх часові форми та дієвідмінювати	Усне опитування. Читання слів Виконання практичних і самостійних робіт (у т.ч. на elearn)	25
Тема 3. <i>Nomen substantivum: Іменник.</i>	3/5	Знати граматичні категорії імен, уміти розподіляти	Усне опитування. Виконання практичних і	25

		іменники на відміни, відмінювати їх, знаходити у реченні	самостійних робіт (у т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	
Тема 4. <i>Nomen adiectivum.</i> <i>Proponen: Прикметник.</i> <i>Займенник.</i>	3/5	Знати граматичні категорії прикметника, вміти групувати за відмінами, утворювати атрибутивні словосполучення та відмінювати їх.	Усне опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	25
Модуль 2. Морфологія. Синтаксис.				
Тема 5. <i>Словотвір у системі дієслова, іменника, прикметника.</i>	3/5	Знати, як поділяються іменники на відміни і типи, знати особливості відмінювання	Усне і письмове опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	25
Тема 6. <i>Adverbium (Прислівник).</i> <i>Praepositio (Прийменник).</i>	3/5	Знати граматичні категорії прикметника, вміти будувати словосполучення, утворювати ступені порівняння прикметників	Усне і письмове опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	25
Тема 7. <i>Синтаксис. Структура простого і складного речення. Sententia simplex. Sententia composita.</i>	3/5	Вміти аналізувати іменники, робити морфологічний розбір	Усне і письмове опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	25

Тема 8. <i>Nomen numerale: Числівник.</i>	3/5	Уміти формулювати речення, знати його граматичну основу; розрізняти займенники	Усне і письмове опитування. Виконання практичних і самостійних робіт (у т.ч. на elearn). Вивчення фраз.	25
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Вакулик, І. І. «Гаудеамус» від джерел походження до культу. Міжнародний філологічний часопис. 2020. 11(2). <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/issue/view/596>
- Вакулик, І. І. Багатство лексичного фонду європейських мов крізь призму термінів міжнародної дипломатії. Міжнародний філологічний часопис» Vol. 14, № 2, 2023. <https://www.journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/article/viewFile/48238/15396>

3. Вакулик, І. І. Давньогрецька та латинська мови як джерело сучасної наукової термінології: монографія. Вид. 2-е, доповн. Київ: НУБіП України, 2014. 296 с.
4. Вакулик, І. І. Латинська мова: шляхи проникнення у нові західноєвропейські мови. Науковий вісник національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: філологічні науки №257. 2016. <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/article/view/11178/9791>
5. Вакулик, І. І. Лінгвістичні аспекти наукової комунікації у синхронії та діахронії. Київ: КПСервіс, 2015. 280 с.
6. Вакулик, І. І. Наукова термінологія як фактор формування наукової компетенції. Sciencerise. PC «Technology center». 2016.9.(1).
7. Вакулик, І. І. Нові термінологічні одиниці та особливості їх функціонування у мові. Міжнародний філологічний часопис. 2022. 13(1). <https://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/article/view/16098>
8. Лапідарна латина. Режим доступу: <http://ukrlife.org/main/prosvita/latyna.html>
9. Латинські словникові уроки на Інтернет Поліглоті. Режим доступу: <http://www.internetpolyglot.com/ukrainian/lessons-ln-uk>.
10. Макар, І. С. Латинська мова для студентів факультету іноземних мов: навчально-методичний посібник. Чернівці: ЧНУ: Рута, 2019. 192 с.
11. Оліщук, Р. Л. Латинська мова. Синтаксис: підручник для ВНЗ. Львів: Видавництво ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 202 с.
12. Chaika, O., Vakulyk, I., Hutyriak, O. Multiculturalism in education: teaching foreign languages and translation. Ad Alta, 2023. <https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130133/PDF/130133.pdf>
13. Ухаль, М. М. Латинська мова: підручник. Ужгород: Говерла, 2017. 319 с.
14. Шаманова, Н. Є. Латинська мова: навчальний посібник з вивчення дисципліни. Миколаїв: НУК, 2021. 141 с.
15. Шинкарук, В. Д. Латинська мова: підручник для студентів гуманітарних спеціальностей. Київ: Міленіум. 2020. 533 с.
16. Шинкарук, В. Д. Семантико-синтаксична структура речень з числівниковим компонентом в латинській мові. Міжнародний філологічний часопис. 2020. 11(2). <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/issue/view/596>
17. Шинкарук, В. Д., Амеліна С. М. Роль латинської мови у підготовці майбутніх філологів. Міжнародний філологічний часопис. 2018. 292. <https://dglib.nubip.edu.ua/handle/123456789/8051>